

Recomandări privind elaborarea analizei cost-beneficiu

Prin studiul de fezabilitate, proiectul trebuie să demonstreze oportunitatea și necesitatea socio-economică a investiției.

În cadrul analizei se vor descrie metodele ce conduc la obținerea rezultatelor și se vor prezenta modalitățile de estimare a impacturilor posibile ale implementării proiectului, precum și menționarea surselor de informare folosite.

Când analiza impacturilor posibile ale unui proiect (economice, sociale și de mediu) va identifica și efecte negative, se vor prezenta măsurile care duc la minimizarea lor.

Conținutul analizei cost-beneficiu:

1. Identificarea investiției, definirea obiectivelor și specificarea perioadei de referință

Definirea obiectivelor: Beneficiarul trebuie să indice care dintre **obiectivele specifice Măsurii 322** se realizează prin proiect și modul în care implementarea acestuia duce la atingerea acestor obiective, și să demonstreze oportunitatea proiectului.

Obiectivele luate în considerare trebuie să includă componente **sociale și economice** conectate cu proiectul, nu doar indicatori fizici, și trebuie să existe indicații asupra modului în care se va măsura nivelul lor de realizare cât și menționarea surselor statistice folosite.

În situația investițiilor care implică angajamente ale potențialilor utilizatori, aceștia trebuie să cunoască tarifele previzionate pentru utilizare și folosite în analiza cost-beneficiu.

Tarifele previzionate nu se pot modifica decât justificat, conform legislației în vigoare și trebuie să fie similare celor practicate de instituțiile publice cu același obiect de activitate, cu menționarea nominală a instituțiilor la care se raportează tarifele.

În cazul proiectelor de investiții pentru construcția, extinderea, modernizarea de drumuri, care nu generează venituri din exploatarea acestora, se vor menționa ca și venituri din exploatare sumele transferate din bugetul local al comunei/comunelor solicitante, venituri ce vor fi utilizate pentru susținerea cheltuielilor de exploatare.

Analiza opțiunilor

Beneficiarul trebuie să demonstreze că alegerea scenariului recomandat este optimă din punct de vedere socio-economic. Se vor analiza cel puțin două variante: varianta zero (varianta fără investiție) și varianta cu investiție.

2. Analiza financiară

Analiza financiară se realizează din punctul de vedere al beneficiarului. Dacă beneficiarul și operatorul nu sunt aceeași entitate, trebuie luată în considerare o analiză financiară consolidată (**ca și cum ar fi aceeași entitate**); **rata de actualizare recomandată este de 8% pentru ROM**.

Analiza financiară va evalua:

- a) **Profitabilitatea financiară a investiției** în proiect determinată cu indicatorii **VAN (valoarea actualizată netă)** și **RIR (rata internă de rentabilitate)**. Total valoare investiție include totalul costurilor eligibile și ne-eligibile din Devizul de cheltuieli.

Indicatorii calculați în cadrul analizei financiare trebuie să se încadreze în următoarele limite:

- **Valoarea actualizată netă (VAN)** trebuie să fie < 0
- **Rata internă de rentabilitate (RIR)** trebuie să fie $<$ rata de actualizare (8%)
- **Fluxul de numerar cumulat** trebuie să fie pozitiv în fiecare an al perioadei de referință
- **Raportul cost/beneficii** ≤ 1 , unde costurile se referă la costurile de exploatare pe perioada de referință, iar beneficiile se referă la veniturile obținute din exploatarea investiției.

Pentru ca un proiect să necesite intervenție financiară nerambursabilă, VAN trebuie să fie negativ iar RIR mai mică decât rata de actualizare.

- b) **Determinarea proporției cofinanțării pentru solicitanții alții decât consiliile locale și asociațiile acestora** se determină prin **VAVN/VI**, unde **VAVN** este suma veniturilor nete actualizate și **VI** este valoarea investiției. Dacă **VAVN/VI \leq 0,25**, valoarea nerambursabilă va fi de **100%** din valoarea cheltuielilor eligibile aferente investiției. Dacă **VAVN/VI $>$ 0,25**, sprijinul nerambursabil va fi de **70%** din valoarea cheltuielilor eligibile.

3. **Analiza economică**², inclusiv calcularea indicatorilor de performanță economică: valoarea actuală netă, rata internă de rentabilitate și raportul cost-beneficiu;

²⁾ Este obligatorie doar în cazul investițiilor publice majore - investiție publică majoră: investiția publică al cărei cost total depășește echivalentul a 25 milioane euro, în cazul investițiilor promovate în domeniul protecției mediului, sau echivalentul a 50 milioane euro, în cazul investițiilor promovate în alte domenii;

4. **Analiza de sensibilitate** în cadrul căreia vor fi identificate **variabilele critice care pot influența performanța financiară a proiectului**; se va analiza modul în care variația acestora, în plus sau în minus, influențează indicatorii calculați în cadrul analizei financiare.

5. **Analiza de risc** Se va efectua o analiză de risc calitativă (prezentată descriptiv), pentru variabilele critice identificate în analiza de sensibilitate, precum și pentru celelalte riscuri care pot apărea pe parcursul implementării investiției (tehnice, de mediu, financiare, instituționale și legale) și măsuri de diminuare a acestora.